

Gevaren van de Gereformeerde Theologie

12/18: Het gevaar van de leer van “Plaatsvervangend houden van de Wet”

18-Delige zondagsschoolreeks: <http://www.verhoevenmarc.be/reformed.htm>

Bron: Middletown Bible Church, <http://www.middletownbiblechurch.org/doctrine/dangerso.htm>

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling (1977 of HSV)
Vertaling en voetnoten door M.V.

“Want zoals door de ongehoorzaamheid van de ene mens velen als zondaars aangemerkt worden, zo zullen ook door de gehoorzaamheid van de Ene velen als rechtvaardigen aangemerkt worden”
(Romeinen 5:19).

Het contrast in dit vers is tussen **Adams ene daad** van ongehoorzaamheid, die het hele mensenras in zonde onderdompelde, en **Christus’ ene daad** van gehoorzaamheid, die redding bracht voor allen.

Romeinen 5:19 wordt echter dikwijls fout geïnterpreteerd door gereformeerden die zeggen dat de gehoorzaamheid van Christus, vermeld in dit vers, verwijst naar Zijn gehoorzaamheid doorheen Zijn leven doordat Hij de wet volmaakt hield. Maar alhoewel de Heer Jezus Christus inderdaad volmaakt elke iota en tittel hield van de wet, is de gehoorzaamheid waarover gesproken wordt in Romeinen 5:19, dezelfde gehoorzaamheid waarover gesproken wordt in Filippenzen 2:8¹, namelijk Christus’ gehoorzaamheid aan de wil van de Vader door te gaan naar het kruis. Ze verwijst naar Zijn ene daad van verlossing die plaatsvond op het kruis van Golgotha.

Gereformeerde theologen houden vast aan de theorie waar soms naar verwezen wordt als “Plaatsvervangend houden van de wet” (“vicarious law-keeping”). Deze theorie zegt dat Christus niet enkel voor ons stierf als onze Plaatsvervanger (een waarheid waar wij het volledig mee eens zijn), maar dat Christus ook voor ons leefde (tijdens Zijn dagen vóór het kruis) en voor ons Gods geboden hield als onze Plaatsvervanger. Gereformeerden leren dat de schuld die zij bij God hadden, betaald werd, tot volledige genoegdoening, door Christus’ plaatsvervangende dood maar ook door Zijn gehoorzaamheid in Zijn leven (dat zij Christus’ “actieve gerechtigheid” noemen). Zij leren dat rechtvaardiging niet enkel gegrond is in Christus’ dood op het kruis, maar ook “is gegrond in Christus’ gehoorzaamheid tijdens Zijn leven waarbij Hij de voorschriften van Gods wet voor ons vervulde” (*Reformation Study Bible*, zie de noot onder Romeinen 3:24). Betreffende deze “gerechtigheid van Christus door gehoorzaamheid” zeggen zij met klem dat Christus zowel door Zijn leven als door Zijn dood verzoening bracht, en dat dit absoluut noodzakelijk en essentieel was voor het verkrijgen van onze gerechtigheid. Zij zeggen dat wanneer wij gered worden, God aan ons de-wet-houdende gerechtigheid van Christus toeschrijft.

Het 1999-document met de titel *The Gospel of Jesus Christ: An Evangelical Celebration* (ondertekend door leidende evangelicals, met inbegrip van Hybels, Hayford, MacArthur, Robertson, McCartney, Swindoll, Lucado, Stott, Ankerberg, Neff, Stowell, Stanley, enz.) stelt uitdrukkelijk::

Gods rechtvaardiging van hen die op Hem vertrouwen, overeenkomstig het Evangelie, is een beslissende overgang, hier en nu, van een toestand van veroordeling van en toorn over hun zonden, naar een van aanvaarding en begunstiging door de verdienste van Jezus’ smetteloze gehoorzaamheid, die culmineert in zijn vrijwillige zonde-dragende dood.

Wat verder wordt eraan toegevoegd:

---

¹ Filippenzen 2:8: “En in gedaante als een mens bevonden, heeft Hij Zichzelf vernederd en is gehoorzaam geworden, tot de dood, ja, tot de kruisdood”.

Wij bevestigen dat Christus' reddende werk voor ons zowel Zijn leven als Zijn dood insloot (Galaten 3:13). Wij verklaren dat geloof in de volmaakte gehoorzaamheid van Christus, waarmee Hij alle eisen van Gods Wet vervulde omwille van ons, essentieel is voor het Evangelie. Wij ontkennen dat onze redding louter en exclusief door de dood van Christus werd bereikt zonder verwijzing naar Zijn leven van volmaakte gerechtigheid.

Deze verklaring herhaalt duidelijk het foute idee dat onze rechtvaardiging zowel gebaseerd is op Christus' wetsgehoorzaamheid tijdens Zijn leven als op Zijn dood en opstanding.

Noot: Niet alle gereformeerden hangen deze zienswijze aan. Alexander F. Mitchell, die een geschiedenis schreef van de Westminster Assembly (de groep bijbelgeleerden die de Westminster Confession of Faith opstelden), zegt: "De hoofdvraag is ... of de verdienste van de gehoorzaamheid van Christus, zowel als de verdienste van Zijn lijden de gelovige werden toegeschreven voor zijn rechtvaardiging. Verscheidene van de meest onderscheiden leden van de Assembly, inbegrepen William Twisse² de Prolocutor, Mr. Gataker, en Mr. Vines hielden vol ... dat enkel het lijden of de passieve gehoorzaamheid van Christus toegeschreven werd aan de gelovige" (Alexander F. Mitchell, *The Westminster Assembly: Its History and Standards*, 1992 herdruk van de 1883 editie (Edmonton: Still Waters Revival Books), p. 149).

Bij het beantwoorden van deze theorie, moeten we eerst sterk bevestigen dat de Heer Jezus Christus een volmaakt zondeloos leven leefde en dat Hij volmaakt Gods geboden nakwam; Hij deed altijd de dingen die de Vader aangenaam waren. Hij was het vlekkeloze, zondeloze Lam van God. Geen bijbelgelovige zou het feilloze, zondeloze leven van onze Redder kunnen ontkennen. Deze feiten zijn onweerlegbaar. Hij hield de wet volmaakt.

Maar, de gerechtigheid waardoor wij gerechtvaardigd zijn komt niet voort uit de aardse Jezus, maar ze werd de onze wegens de gestorven, opgestane en verheerlijkte Zoon van God en onze eenheid met Hem. Merk op dat Romeinen 4:25 **niet** zegt: "Die om onze overtredingen is overgeleverd, en **de wet gehoorzaamde voor onze rechtvaardiging**". In dit geval ziet de gereformeerde theologie voor rechtvaardigmaking naar de verkeerde kant van het kruis. Wij vinden onze rechtvaardigmaking niet in de wet, en niet in Christus' houden van de wet, maar we vinden onze rechtvaardigmaking enkel **in Hem**, de opgestane Christus (2 Korinthiërs 5:21)³.

Ons gerechtvaardigde staan in Christus is toe te schrijven aan het feit dat wij **verenigd** zijn met de opgestane Christus, en Hij is onze gerechtigheid geworden (1 Korinthiërs 1:30)⁴. De gerechtigheid van God, die wij ontvangen door geloof, is "zonder de wet" (Romeinen 3:21-22), en heeft helemaal geen wetsbasis. In Romeinen 5:9 leren we dat de basis van onze rechtvaardiging gevonden wordt bij de berg Golgotha: "Veel meer dan zullen wij, nu wij gerechtvaardigd zijn **door Zijn bloed**, door Hem behouden worden van de toorn". Dit vers zegt niets over Christus' houden van de wet vóór het kruis als de basis voor onze rechtvaardiging. Wij worden gerechtvaardigd door Zijn bloed en gered door Zijn leven (Romeinen 5:10)⁵, zelfs Zijn opstandingsleven (Romeinen 4:25)⁶.

Denk eraan, als Christus niet uit de doden was opgewekt, dan zouden wij nog steeds in onze zonden zijn (1 Korinthiërs 15:17)⁷, niettegenstaande Christus' volmaakte bediening vóór het kruis.

² William Twisse (geb. nabij Newbury, Engeland, 1578–1646) was een prominent Engelse clergyman en theoloog. Hij werd Prolocutor van de Westminster Assembly. (Wiki).

³ 2 Korinthiërs 5:21: "Want Hem Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij voor ons *tot* zonde gemaakt, opdat wij zouden worden gerechtigheid van God in Hem".

⁴ 1 Korinthiërs 1:30: "Maar uit Hem bent u in Christus Jezus, Die voor ons is geworden wijsheid van God en gerechtigheid, heiliging en verlossing.

⁵ Romeinen 5:10: "Want als wij, toen wij vijanden waren, met God verzoend zijn door de dood van Zijn Zoon, hoeveel te meer zullen wij behouden worden door Zijn leven, omdat wij verzoend zijn".

⁶ Romeinen 4:25: "Die om onze overtredingen is overgeleverd, en opgewekt om onze rechtvaardiging".

⁷ 1 Korinthiërs 15:17: "En als Christus niet is opgewekt, is uw geloof zinloos; u bent dan nog in uw zonden".

Voor een excellente bespreking over waarom “plaatsvervangend houden van de wet” een foute leer is, zie William Newell’s *Romans Verse By Verse* (zie blz. 190-193, onder Romeinen 5:19). Dit materiaal is ook hieronder weergegeven, samen met nog andere nuttige artikels over dit onderwerp.

George Zeller.

De dwaling van Plaatsvervangend houden van de Wet

(door William R. Newell, in zijn *Romans Verse By Verse* onder Romeinen 5:19)

“Zo zullen ook door de gehoorzaamheid van de Ene ...” (Romeinen 5:19) -- dit was de dood van onze Heer, als een daad van gehoorzaamheid: “En in gedaante als een mens bevonden, heeft Hij Zichzelf vernederd en is gehoorzaam geworden, tot de dood, ja, tot de kruisdood” (Filippenzen 2:8). Hij was uiteraard altijd gehoorzaam aan Zijn Vader, maar het kan niet sterk genoeg benadrukt worden dat Zijn leven vóór het kruis - Zijn “actieve gehoorzaamheid”, zoals dat genoemd wordt - in geen enkel opzicht meegerekend wordt voor onze rechtvaardiging. Paulus zei: “Want ik heb u ten eerste overgeleverd wat ik ook ontvangen heb, dat Christus gestorven is voor onze zonden” (1 Korinthiërs 15:3). Vóór Zijn dood was Hij “heilig, onschuldig, onbesmet, afgescheiden van de zondaars” (Hebreeënen 7:26), maar Hijzelf zei: “Als de tarwekorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft hij alleen, maar als hij sterft, draagt hij veel vrucht” (Johannes 12:24). Ziet u niet dat zij die beweren dat het rechtschapen leven van onze Heer onder de Wet van Mozes voor ons gerekend wordt als onze “actieve” gerechtigheid, terwijl Zijn dood waarin Hij onze zonden wegdroeg, zoals zij beweren de “passieve” kant is, u, en ook de Heer, werkelijk *onder het gezag van de Wet* overlaten?

“Gerechtigd door Zijn bloed” (Romeinen 5:9), en dat alleen, logenstrafte de claim dat de mens zowel “een actieve gerechtigheid” als “een passieve gerechtigheid” moet hebben.

De mooi lijkende bewering gaat zo “dat omdat wij allen de Wet overtreden hebben en omdat een mens zich niet door zijn werken kan herstellen tot gerechtigheid, Christus daarom dit voorzag, naar de aarde kwam en de Wet hield in ’s mensen plaats, en, daarna naar het kruis ging en de doodstraf leed voor ’s mensen schuld opdat als resultaat eerstens een ‘actieve gerechtigheid’ toegerekend werd aan de mens, dat is: Christus die de Wet houdt in ’s mensen plaats, en ten tweede een ‘passieve gerechtigheid’ die bestaat uit het wegdoen van alle schuld door het bloed van Christus”.

Nu, het afschuwelijke feit hier is het ongeloof met betrekking tot ’s mensen onherstelbare toestand voor God. Want niet enkel moest Christus’ bloed gestort worden als boetedoening voor schuld, maar wij moesten *sterven met Christus*. Wij waren verbonden met de oude Adam, en de oude mens (alles wat wij hadden en waren in Adam) moest gekruisigd worden⁸, opdat we “een Ander zouden toebehoren, namelijk aan Hem Die uit de doden opgewekt is, opdat wij vrucht zouden dragen voor God” (Romeinen 7:4)⁹. De theologische leer sinds de Reformatie heeft nooit *ons volkomen einde in de dood met Christus, aan het kruis* duidelijk uiteengezet.

Het fatale resultaat van deze verschrikkelijke dwaling is de Wet te behouden als eiser over dezen die in Christus zijn, want: De wet heerst over de mens zolang hij leeft (Romeinen 7:1). Tenzij u in staat bent met uw hart te geloven dat u **stierf** met Christus, dat uw oude mens met Hem gekruisigd werd, en dat u met Hem begraven werd, en dat uw geschiedenis voor God in Adam tot een eind kwam op Golgotha, zal u nooit vrij worden van de claims van de Wet op uw geweten. [Voetnoot:

⁸ Galaten 2:20: “Ik ben met Christus gekruisigd; en niet meer ik leef, maar Christus leeft in mij”.

⁹ Zie ook twee verzen verder (Romeinen 7:6): “Maar nu zijn wij ontslagen van de wet, **gestorven** aan dat waaraan wij vastgebonden zaten, zodat wij in nieuwheid van Geest dienen, en niet in oudheid van letter”.

“Zowel Calvinisten als Arminianen denken dat het vlees niet zo slecht is dat het niet zou kunnen functioneren voor God door Christus, door gebruik te maken van de Wet van God en door het kracht te geven door de Geest” - Dit is William Kelly's schrandere en correcte commentaar].

Ik zeg andermaal dat de Wet *niet aan Adam gegeven* werd. De eerste Adam had leven: God gaf hem geen wet daarbij om leven te hebben! Niet eerder dan ten tijde van Mozes kwam de Wet, en dan enkel als een bijkomstig iets om de toestand van de mens te onthullen. De Wet werd niet gegeven aan de eerste Adam, noch aan het menselijke ras, maar *aan Israël alleen* (Deuteronomium 4:5-8; 33:1-5; Psalm 147:19, 20). En de Wet werd niet gegeven aan de laatste Adam! “De laatste Adam [werd] tot een levendmakende Geest” (1 Korinthiërs 15:45): dit is Christus, opgestaan uit de doden, aan Gods rechterhand, Die geestelijk leven communiceert. *Is Hij onder de wet?* Het is enkel het wanhopige wetticisme van 's mensen hart, zijn zelfvertrouwen, die hem naar de Wet trekt, - zelfs alhoewel Christus ze voor hem zou moeten vervullen. “Plaatsvervangend houden van de wet” is Galatische ketterij!

Onze Heer zei voluit dat het zijn werk was in deze wereld om *te sterven*: “zoals ook de Zoon des mensen niet gekomen is om gediend te worden, maar om te dienen, en Zijn ziel te geven tot een losprijs voor velen” (Mattheüs 20:28). Het is waar, Hij moest een *vlekkeloos* Lam zijn. Maar waarvoor? Om te dienen als *vlekkeloos slachtoffer*! Hij raakte onze zaak niet, had geen connectie met ons, totdat God op Hem onze zonden legde en Hem tot zonde maakte voor ons aan het kruis. Hij was de Zoon des Mensen, inderdaad, want God bereidde voor Hem een lichaam (Psalm 40:6 LXX; Hebreëen 10:5), door de kracht van de Heilige Geest (Lukas 1:35). Maar, alhoewel Hij Zich bevoog onder zondaars, was Hij “afgescheiden van zondaars” en had geen connectie met hen totdat God Hem hun zondeoffer maakte aan het kruis.

Christus Zelf, Opgestaan uit de doden, is¹⁰ onze gerechtigheid. Zijn aardse leven onder de Wet is niet onze gerechtigheid. Wij hebben geen connectie met een Christus op aarde en onder de Wet. Ons wordt uitdrukkelijk gezegd in Romeinen 7:1-6 dat zelfs joodse gelovigen, die eens onder de wet waren, gedood werden met betrekking tot de Wet door het Lichaam van Christus, opdat zij zouden samengevoegd worden met een Ander, Hij die opstond uit de doden. Men heeft eens mooi gezegd: “Christendom begint met de opstanding”.

De rest van dit lange artikel kan u hier verder lezen (Engels):

<http://www.middletonbiblechurch.org/reformed/vicarlaw.htm>. Wenst u echter dat dit ook wordt vertaald, laat het dan weten.

---

verhoevenmarc@skynet.be - www.verhoevenmarc.be - www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm

---

¹⁰ 1 Korinthiërs 1:30: “Maar uit Hem bent u in Christus Jezus, Die voor ons is geworden wijsheid van God en gerechtigheid, heiliging en verlossing.